

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018210207
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0018210207.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Jany Dudíkovej vo veci plnoletého R. X., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky a maloletého F. X., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov otca A. X., nar. X.X.XXXX, bytom v Z. na Š. č. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Ivetou Fejlekovou, advokátkou so sídlom v Michalovciach na Námestí osloboditeľov č. 25 a matky P. X., nar. X.X.XXXX, bytom E. č. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár s.r.o. so sídlom v Košiciach na Kuzmányho č. 29, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 7.11.2019 č.k. 23P/231/2018 - 134 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného, zamietol návrh matky na zvýšenie výživného a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec proti výroku, ktorým súd jeho návrh na zníženie výživného zamietol a navrhol, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol tak, že zmení rozsudok Okresného súdu v Michalovciach č.k. 15P 295/2016 zo dňa 25.8.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP 49/2018 zo dňa 28.6.2018 a zníži výživné u maloletého R. zo sumy 130 eur na 100 eur a u maloletého F. zo sumy 110 eur na sumu 80 eur počnúc 1.4.2019. Odvolanie odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP, nakoľko z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akými úvahami sa súd pri rozhodovaní riadil, keď vykonané dôkazy dôsledne nevyhodnotil, iba konštatoval ich obsah, opísal skutkový stav a pri odôvodnení len veľmi stručne a nepresvedčivo naznačil úvahy, ktoré ho viedli k vydaniu predmetného rozhodnutia. Odôvodnenie rozsudku je popisné a formálne, neobsahuje jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú. Poukázal na to, že na pojednávaní dňa 7.11.2019 boli deklarované skutkové okolnosti s uvedením judikatúry a citáciou rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak na strane otca, ako aj na strane matky. Súd prvej inštancie uvedený prednes a všetky ich písomné i ústne vyjadrenia nezákonným spôsobom odignoroval a v samotnom rozhodnutí neuviedol ani jedinú rozhodnutie vyššej súdnej inštancie, ktoré by podporovalo jeho rozhodnutie v tejto veci. Uviedol, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že u neho došlo k jedinej zmene pomerov, a to k narodeniu maloletého K. dňa 1.4.2019. Na pojednávaní pred súdom prvej inštancie vyšli najavo skutočnosti, o ktorých on nevedel a o ktorých matkou informovaný nebol a ktoré možno zhodnotiť ako zmenu pomerov na strane matky, ako aj na strane maloletého syna R.. Predovšetkým ide o výšku príjmu matky, ktorá sama uviedla, že v roku 2016 mala príjem 480 eur a v súčasnosti dosahuje príjem

711 eur mesačne. Ďalšou pre neho prekvapujúcou skutočnosťou bolo to, že maloletý R. je futbalovým rozhodcom, kde za odpísané zápasy dostáva finančnú odmenu 100 až 300 eur mesačne. Z toho vyplýva, že spolu s výživným, ktorým mu prispieva on, je úplne sebestačný. V októbri 2019 bol príjem maloletého z tejto aktivity 304,50 eura, o čom predložil súdu verejne na internete dostupné listiny. Namietal, že súd prvej inštancie skutočnosť, že maloletý je určitým spôsobom zárobkovo činný, v rozsudku ani neuviedol. Nemenej dôležitou skutočnosťou, na ktorú súd prvej inštancie vôbec neprihliadal je to, že matka vo svojom návrhu na zvýšenie výživného uviedla, že býva v E., čo je obec vzdialená od Z. 30 km, pričom v konaní vyšlo najavo, že matka s deťmi býva v Z. v byte, ktorý patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a z ktorého on nedostal žiadnu náhradu. Táto skutočnosť potvrdzuje, že výdavky, ktoré matka uviedla v súvislosti s cestovným, sú nepravdivé. Uplatnila si tiež výdavky na plyn v rodinnom dome v E., v ktorom býva jej matka, ktorá ako vlastníčka nehnuteľnosti by mala tieto výdavky platiť. Odôvodnenie súdu prvej inštancie v tom smere, že „vznik novej vyživovacej povinnosti povinného rodiča nemôže byť na úkor už existujúcich vyživovacích povinností povinného rodiča k maloletým deťom“ považuje za diskriminačné voči deťom, ktoré má zo súčasného manželstva a odporujúce Dohovoru o právach dieťaťa. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v súlade so zákonnými podmienkami Zákona o rodine, nakoľko nezodpovedá jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom so zreteľom na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Potvrdil, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že jeho príjem sa od poslednej úpravy nijako nezmenil, zmenili sa však jeho výdavky vo vzťahu k vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti, ktoré musí nevyhnutne vynaložiť a právu všetkých jeho vyživovacích povinností podieľať sa na jeho životnej úrovni v rovnakom rozsahu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP 49/2018-96. Zároveň dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP 302/2018-302, kde otec dvoch maloletých detí mal príjem 801 eur, žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti nemal, pričom krajský súd rozhodol o výživnom na maloleté dieťa s totožným dátumom narodenia ako maloletý R. vo výške 80 € a dcéry staršej o dva roky ako maloletý R. vo výške 110 eur, preto je presvedčený o dôvodnosti svojho návrhu. K odvolaniu pripojil verejne na internete dostupnú nominačnú listinu rozhodcov a delegátov OBFZ Michalovce, tabuľku úhrad rozhodcom a delegátom a tabuľku obsadenosti rozhodcov na jednotlivé zápasy.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Odvolanie otca považuje za nedôvodné a zavádzajúce, konkrétne otec odôvodňuje podanie svojho návrhu ako aj podanie odvolania skutočnosťou, že sa mu narodilo v poradí štvrté dieťa. Matka upriamuje pozornosť súdu na to, že otec si bol vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči trom maloletým deťom (pričom vyživovacia povinnosť voči všetkým trom maloletým synom navrhovateľa bola zohľadnená už v predošlom rozhodnutí súdu, ktorý rozhodol o výške vyživovacej povinnosti k maloletému F. 110 eur a maloletému R. 130 eur), navrhovateľ preto nemôže odôvodňovať svoj návrh narodením ďalšieho dieťaťa, nakoľko je povinný, ak má záujem mať viacero detí, zodpovedne si zabezpečiť také príjmy, aby tieto deti mohli v primeranej miere vyživovať. Zároveň poukázala na to, že podaným návrhom otec žiada zníženie vyživovacej povinnosti spoločne o sumu 60 eur, z čoho možno vyvodiť, že táto suma má byť ponížená v prospech maloletého K.. Uvedená skutočnosť je však vo výraznom nepomere vo vzťahu k vyživovacej povinnosti napríklad k maloletému F., ktorému otec navrhuje znížiť výživné na sumu 80 eur. Súd však musí zohľadniť, že maloletý K. má toho času 9 mesiacov a výdavky na jeho starostlivosť sú v porovnaní s 12 - ročným F. minimálne. K potencialite príjmov a niektorým nie nevyhnutným výdavkom otca maloletých uviedla, že má za to, že vzhľadom na produktívny vek otca, ako aj na jeho pracovné skúsenosti a zručnosti je tu potenciál na zabezpečenie si takých príjmov, ktoré by postačovali na úhradu všetkých jeho výdavkov ako aj plnenia si vyživovacej povinnosti voči maloletým. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo ani to, že by otcovi v nájdení si napríklad druhého zamestnania alebo prípadnej brigády či lepšie plateného zamestnania mali brániť zdravotné prekážky. Pokiaľ otec apeluje na to, že maloletý R. má príjem, vďaka ktorému je takmer úplne sebestačný, uvedená skutočnosť je veľmi vzdialená realite, pretože maloletý R. bol nútený nájsť si brigádu aj napriek tomu, že sa sústavne pripravuje na povolanie, pričom maloletý by nemal suplovať vyživovaciu povinnosť otca, keď obdobnú brigádu si mohol nájsť aj samotný otec maloletých detí, keď sa domnieva, že je zdrojom nadštandardných príjmov. Vzhľadom k tomu, že otec je zamestnaný ako vodič autobusu, nemal by pre neho byť problém uplatniť sa aj na lukratívnejšej pozícii, napríklad ako vodič kamiónu, ktorých mesačná mzda sa pohybuje od 1.500 eur vyššie. Poukázala na rozhodovaciu prax súdov, z ktorej taktiež vyplýva potreba aplikovateľnosti princípu potenciality aj na príjmy, ktoré môže otec dosiahnuť aj v konečnom dôsledku „uskromnením sa“, napríklad predajom nevyužívaného hnuťelného či nehnuteľného majetku. Dodatočným skúmaním matky bolo totiž zistené, že otec opomenul uviesť, že okrem bytu v Z., v ktorom býva spolu so svojou terajšou manželkou a ich dvoma maloletými deťmi, je vlastníkom v pomere 1/2

domu a záhrady v obci C. S. evidovaného na LV č. XXX, pričom sa jedná o pomerne rozľahlý pozemok spolu s rodinným domom. Uvedená nehnuteľnosť by mohla byť potencionálnym zdrojom ďalšieho príjmu otca, a to predajom alebo prenájmom, pričom v predmetnom prípade ide o záhradu s potenciálom stavebného pozemku, kde cena môže byť podstatne vyššia a cena rodinného domu v danej lokalite približne v sume 30.000 eur. Vzhľadom k tomu, že otec vlastní polovicu predmetných nehnuteľností, jeho potenciálny príjem by mohol činiť 15.000 až 20.000 eur. Uvedenú skutočnosť otec v prejednávanej príhode neuviedol. Matka ďalej upriamuje pozornosť súdu na to, že v roku 2020 dochádza k podstatnému zvýšeniu rodičovského príspevku, čo sa istotne odrazí aj na príjme otca vo vzťahu k maloletému K. (270 eur až 370 eur na maloleté dieťa). Matka ďalej poukazuje na rozpor výpovede otca o spotrebiteľskom úvere, o ktorom tvrdil, že si ho zobral v roku 2013 z dôvodu preklenutia obdobia po rozvoze. Táto informácia však nezodpovedala skutočnosti, nakoľko z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že túto uzatváral už so svojou súčasnou manželkou (manželmi sú od roku 2016) a z predmetnej zmluvy vyplýva, že bola uzatvorená v roku 2017. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.11.2018 č.k. 1Cdo 165/2017. K ostatným namietaným skutočnostiam zo strany otca maloletých matka uviedla, že príjem maloletého R. za činnosť futbalového rozhodcu je sezónneho rázu, to znamená nejde o pravidelný príjem a rozhodne nepostačuje maloletému na to, aby bol finančne úplne sebestačný. Maloletý má možnosť takto brigádovať približne 2 až 3 mesiace počas jarnej sezóny a 2 až 3 mesiace počas jesennej sezóny, kedy odmena za túto činnosť je pohyblivá v závislosti od účasti na počte jednotlivých zápasov zo strany maloletého. Zdôraznila, že to, že maloletý R. je uvedený na nominačných listinách, automaticky neznamená, že musí byť aj delegovaný na jednotlivé zápasy, pričom odmena mu patrí iba za delegovaný zápas. Údaje uvádzané otcom v podanom odvolaní sú preto nepresné a zavádzajúce. Maloletý R. túto činnosť vykonáva nad rámec svojich školských aktivít, a to nielen z dôvodu prílepkovania si príjmu vzhľadom na nedostatočné finančné prostriedky zo strany otca, ale najmä z dôvodu, že ho táto činnosť baví. Zároveň uviedla, že s predmetnou činnosťou rozhodcu sa spájajú aj nemalé náklady, nakoľko každý rozhodca je povinný zabezpečiť si špeciálny výstroj na vlastné náklady. K námietkam otca ohľadom toho, že si mala v návrhu uplatniť výdavky na plyn v rodinnom dome v E., pričom v skutočnosti býva s deťmi v Z., zdôraznila, že jasne uviedla, že býva v Z. a v E. majú evidovaný iba trvalý pobyt. Všetky ňou predložené doklady odzrkadľujú reálne výdavky za bývanie v Z.. Za nepravdivé považuje aj vyjadrenie otca o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva bytu, v ktorom matka maloletých býva, o ktorom uviedol, že zaň nežiadal žiadnu náhradu. Uvedené nezodpovedá skutočnosti, čo potvrdzuje dohoda o vyporiadaní BSM, ktorú predložila v prílohe. Z uvedenej dohody vyplýva, že predmetná nehnuteľnosť bola zaťažená povinnosťou splácať úver, ktorú na seba v plnom rozsahu prevzala ona (vo výške 14.711,53 eur) ba čo viac, otcovi vyplatila osobitne ešte ďalšiu čiastku vo výške 2.880 eur. Pokiaľ otec namieta, že si uplatnila ako výdavok masáže nôh, táto nebola poskytnutá jej, ale maloletému F. z dôvodu zdravotných problémov súvisiacich s jeho aktívnou atletickou kariérou - tzv. achillovou pätou a tzv. bežeckým kolenom. S tým súvisí aj kúpa GPS hodín, ktoré namieta otec, ako aj kúpa homeopatií, ku ktorým matka pristúpila na odporúčanie detskej lekárky. Na záver matka uviedla, že maloleté deti sa museli vzdať po odchode otca zo spoločnej domácnosti mnohých vecí, aktivít či koníčkov, cez ktoré mohli rozvíjať svoje talenty a nadanie, preto trvá na tom, že zníženie už aj tak pomerne nedostatočnej výšky výživného by pre nich znamenalo ďalšie straty, sklamanie a výrazný zásah do ich každodenných potrieb a ďalšieho osobného a spoločenského rozvoja.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť.

5. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto, aj napriek tomu, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je pomerne stručné, je presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

9. K otcom namietanému odvolaciemu dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, je potrebné uviesť, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP) a vyhodnotenie uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, teda relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam, zákonnosti z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania a z hľadiska pravdivosti, teda hodnovernosti jeho zdroja. Následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov môže v zásade dôjsť len nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, prípadne porušením pravidiel formálnej logiky. Posúdenie zmien pomerov, ktoré nastali od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a hodnotiace úvahy súdu, na základe správne a zákonne vykonaných dôkazov bez mylnej interpretácie z nich vyvozených skutočností však nie je možné považovať za nesprávne skutkové zistenie.

10. Vo vzťahu k ďalšej odvolacej námietke otca odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov. Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnení skutkový (skutočný) stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozsudok nepreskúmateľným ani nezákonným. Napokon je potrebné dodať, že terajšia právna úprava vyplývajúca z Civilného sporového poriadku, konkrétne z ust. § 387 ods. 3, umožňuje odvolaciemu súdu zaoberať sa vo vlastnom odôvodnení rozhodnutia aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že zákonodarca čiastočnú neodôvodnenosť rozhodnutia nepovažuje za takú vadu konania, ktorá by účastníkom konania odnímalala možnosť konať na súde, a to obzvlášť s poukazom i na ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, v rámci ktorého odvolací súd nie je viazaný jednak odvolacími dôvodmi a ani rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

11. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že predpokladom zmeny rozhodnutia o výživnom podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine je výrazná zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí sa jednať o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa obdobne použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, v tomto prípade ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení sú odôvodnené potreby dieťaťa ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby dieťaťa, nie sú to len náklady vo vlastnom zmysle slova, teda zabezpečenie stravy, ale aj hmotné potreby, ako aj šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehlbovaním

vzdelania, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku každého dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie, to znamená, že bežné potreby dieťaťa nevybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky je možné považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať.

12. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dôsledne porovnal pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy s aktuálnymi pomermi a dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že príjmy a výdavky otca sa podstatne nezmenili, pričom jediná zmena pomerov na strane otca je vznik novej vyživovacej povinnosti k maloletému K., nar. X.X.XXXX. K odvolacej argumentácii otca, že zo svojho príjmu od vzniku tejto vyživovacej povinnosti nie je schopný uhrádzať doposiaľ určené výživné, je potrebné upriamiť pozornosť na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré rozšírilo východiská zisťovania a posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov rodičov aj o zisťovanie takzvanej potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity, to znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti preto nie je smerodajné, aký príjem rodič v skutočnosti dosahuje alebo či vôbec pracuje, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a podobne. V ďalšom je potrebné zdôrazniť, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Všeobecne možno konštatovať, že pokiaľ rodič plánuje zmenu, či už v oblasti zamestnania, bývania, investícií či počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to aj s predpokladom neustále sa zvyšujúcich potrieb dieťaťa, preto len samotné zvýšenie počtu vyživovacích povinností nemôže samo osebe znamenať, že dôjde k automatickému zníženiu doposiaľ určenej vyživovacej povinnosti k deťom. Rodičom, ktorí už majú existujúcu vyživovaciu povinnosť, nemožno brániť v ich vyššie uvedených aktivitách, avšak každý rodič si musí uvedomovať svoju rodičovskú zodpovednosť a primerane tomu prispôbiť i svoj osobný život, a teda vynaložiť zvýšené úsilie na dosiahnutie adekvátneho príjmu na zabezpečenie odôvodnených potrieb všetkých vyživovaných osôb. Neobstojí preto argumentácia otca, že v dôsledku pribudnutia ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletému synovi K. nie je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť k R. a F., ktorá bola naposledy určená pred dvoma rokmi vo výške 130 eur mesačne (t.j. 4,33 eura denne) na v súčasnosti dospelého R. a vo výške 110 eur mesačne (t.j. 3,67 eura denne) na maloletého F..

13. K odvolacej argumentácii otca týkajúcej sa toho, že plnoletý R. dostáva finančnú odmenu za činnosť futbalového rozhodcu odvolací súd zdôrazňuje, že príjem dieťaťa z brigádnickej, prípadne inej príležitostnej činnosti, ktoré sa inak ďalej pripravuje štúdiom na budúce povolanie, neovplyvňuje vyživovaciu povinnosť rodičov, keďže takéto príjmy dieťaťa slúžia na uspokojenie jeho potrieb, ktoré nie je možné z výživného poskytovaného mu rodičmi uspokojiť (porovnaj R 76/1968). Vzhľadom na to, že výživné pre R. bolo určené doposiaľ v rozsahu 130 eur mesačne, je celkom zjavné, že si musí na uspokojenie svojich potrieb privyrábať brigádnickou činnosťou. Rovnako námietky otca ohľadom zvýšenia príjmu matky o cca 50 eur mesačne ako aj námietky týkajúce sa výdavkov matky odvolací súd nepovažoval za relevantné pre rozhodovanie o znížení výživného, nakoľko v konaní bolo preukázané, že matka si riadne plní vyživovaciu povinnosť k R. a F. prevažne poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava, nákup, ošatenie, zabezpečením zdravotnej starostlivosti a podobne a osobnou starostlivosťou. Okrem toho matka v konaní preukázala a vysvetlila svoje výdavky, preto odvolací súd nevidel dôvod podrobnejšie sa nimi zaoberať. Odvolací súd dospel k záveru, že eventuálne zníženie výživného pre plnoletého R. a maloletého F. by znamenalo posunúť zodpovednosť otca za zdravie a život detí na matku (druhého rodiča), ktorá sa osobne o deti stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nim, čo by bolo nepochybne v rozpore so Zákonom o rodine.

14. Pokiaľ otec namieta, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neuviedol ani jediné rozhodnutie vyššej súdnej inštancie, pričom on na pojednávaní dňa 7.11.2019 ako aj v odvolaní poukazuje na rôzne rozhodnutia odvolacích súdov (rozhodnutie KS v Trnave č.k. 24CoP/17/2014,

rozhodnutie KS v Košiciach č.k. 8CoP/302/2018 a č.k. 8CoP/49/2018) odvolací súd dáva do pozornosti, že podľa ust. § 220 ods. 2 CSP je možnosťou, nie povinnosťou súdu v odôvodnení rozhodnutia odkázať na ustálenú rozhodovaciu prax. Za ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle tohto ustanovenia však rozhodne nemožno považovať rozhodnutia odvolacích súdov predložené otcom, ktoré v konečnom dôsledku ani nie sú pre konajúci súd právne záväzné. Záväznými sú totiž stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR a s prihliadnutím na čl. 3 Základných princípov CSP aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Na tomto mieste je však potrebné zdôrazniť, že určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj 5Cdo 87/2017). Pri posúdení a zhodnotení zákonom stanovených východísk na určenie výživného preto súd postupuje diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrváva na určitých striktných hraniciach (porovnaj 8Cdo 50/2017). Súd prvej inštancie sa uvedenými zásadami dôsledne riadil a individuálne posúdil zmeny pomerov, ktoré nastali u detí, ako aj ich rodičov a dospel k správneému záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný.

15. Pretože súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného v kontexte zamietnutia i návrhu matky na jeho zvýšenie, preto v tejto časti odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a podľa ods. 3 sa vysporiadal s ďalšími argumentmi účastníkov konania.

16. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).